

บทที่ 4

ปัญหาและความต้องการ

จากการจัดระดับของหมู่บ้านตามเกณฑ์การสำรวจความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ตำบลบ่อแก้วในปี 2533 (ตารางที่ 4/1) พบว่า ส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 60 ของหมู่บ้านในตำบลบ่อแก้ว เป็นหมู่บ้านล้าหลัง ที่ประสบปัญหาและมีความต้องการการพัฒนาในทุกด้าน อีกร้อยละ 40 จัดอยู่ในประเภทปานกลาง และไม่มีหมู่บ้านใดที่เป็นหมู่บ้านก้าวหน้า

ตารางที่ 4/1 การจัดระดับการพัฒนาหมู่บ้าน (ล้าหลัง ปานกลางและก้าวหน้า)¹
ในตำบลบ่อแก้ว

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ระดับ		
		ล้าหลัง	ปานกลาง	ก้าวหน้า
1	บ้านป่าเกี๊ยะนอก	x	-	-
2	บ้านแม่โต๋	x	-	-
3	บ้านแม่ชะปู่	x	-	-
4	บ้านแม่ยางห้า	-	x	-
5	บ้านบ่อแก้ว	-	x	-
6	บ้านห้วยน้ำจาง	-	x	-
7	บ้านห้วยเต่า	x	-	-
8	บ้านป่าเกี๊ยะใน	-	x	-
9	บ้านเดินฮ้อน	x	-	-
10	บ้านหนองศรีชู	x	-	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสะเมิง, 2535

หมายเหตุ: ระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน (ล้าหลัง ปานกลาง และก้าวหน้า) กำหนดโดยมีตัวชี้วัด (indicator) ทั้งหมดประมาณ 39 ตัว (ดูภาคผนวก) ทั้งด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข แหล่งน้ำและทรัพยากรธรรมชาติ หากหมู่บ้านไหนมีเกณฑ์การชี้วัดต่ำกว่า 11 ตัว กำหนดว่าเป็นหมู่บ้านล้าหลัง เป็นต้น

ตารางที่ 4/2 สภาพปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ของตำบลบ่อแก้ว

ลำดับ	ประเภทปัญหา	หมู่บ้านหมู่ที่...ที่มีปัญหา		
		ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
1	ราษฎรขาดเอกสารสิทธิ์ที่ดิน	2, 7	3, 6	8, 9
2	การคมนาคมไม่สะดวก	7, 2	6, 3	9, 10
3	ขาดแคลนแหล่งไม้ใช้สอยและเชื้อเพลิง	6, 5	1, 8	4, 10
4	ขาดไฟฟ้าใช้	5, 1	4, 8	10, 9
5	ความคงทนของบ้านเรือน	7, 2	3, 9	8, 10
6	ขาดโรงสีหรือร้านค้า	7, 3	2, 9	10, 6

สาเหตุปัญหา: ที่สำคัญของปัญหาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้แก่

1. ที่ดินทำกิน ไร่นา ที่ปลูกสร้างบ้านเรือนตั้งอยู่ในเขตป่าสงวน เป็นป่าต้นน้ำประเภท 1
2. ตั้งอยู่บนภูเขาสูงชันและระยะทางไกล
3. สะพานเชื่อมหมู่บ้านชำรุด
4. มีการกระจายของหมู่บ้านเป็นหย่อมเล็ก ๆ กระจายห่างกัน ไม่คุ้มกับการลงทุน
5. ขาดงบประมาณสนับสนุน

หมายเหตุ: หมู่ที่ 1 บ้านป่าเกี๊ยะนอก, หมู่ที่ 2 บ้านแม่โต๋, หมู่ที่ 3 บ้านแม่ชะปู่
หมู่ที่ 4 บ้านแม่ยางห้า, หมู่ที่ 5 บ้านบ่อแก้ว, หมู่ที่ 6 บ้านห้วยน้ำจาง
หมู่ที่ 7 บ้านห้วยเต่า, หมู่ที่ 8 บ้านป่าเกี๊ยะใน, หมู่ที่ 9 บ้านเต็นฮ้อน
หมู่ที่ 10 บ้านหนองศรีชู

ตารางที่ 4/3 สภาพปัญหาการประกอบอาชีพ ผลผลิตและรายได้ของประชาชนใน
ตำบลบ่อแก้ว

ลำดับ	ประเภทปัญหา	หมู่บ้านหมู่ที่...ที่มีปัญหา		
		ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
1	ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง	1, 4	8, 5	9, 3
2	การรวมตัวของเกษตรกร	2, 7	10, 3	9, 5
3	แหล่งสินเชื่อทางการเกษตร	2, 5	9, 7	8, 10
4	ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ	3, 2	4, 2	9, 1

สาเหตุที่สำคัญของปัญหาการประกอบอาชีพ ผลผลิต และรายได้ของประชาชนในตำบลบ่อแก้ว ได้แก่

1. ขาดแหล่งเก็บน้ำ
2. ขาดที่ดิน และที่ดินมีขนาดเล็ก
3. ความรู้ที่เหมาะสมในการเกษตรและการตลาด
4. ขาดประสบการณ์และจิตสำนึกการทำงานกลุ่ม
5. ขาดผู้ชี้แนะ

หมายเหตุ: หมู่ที่ 1 บ้านป่าเกี๊ยะนอก, หมู่ที่ 2 บ้านแม่โต๋, หมู่ที่ 3 บ้านแม่ชะปู
หมู่ที่ 4 บ้านแม่ย่างห้า, หมู่ที่ 5 บ้านบ่อแก้ว, หมู่ที่ 6 บ้านหัวน้าจาง
หมู่ที่ 7 บ้านหัวเต่า, หมู่ที่ 8 บ้านป่าเกี๊ยะใน, หมู่ที่ 9 บ้านเดินฮ้อน
หมู่ที่ 10 บ้านหนองศรีชู

ตารางที่ 4/4 สภาพปัญหาสาธารณสุขและการอนามัยของประชาชนใน
ตำบลบ่อแก้ว

ลำดับ	ประเภทปัญหา	หมู่บ้านหมู่ที่. ที่มีปัญหา		
		ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
1	ปัญหาสุขภาพลักษณะในบ้าน			
	1.1 ส้วม	2, 7	6, 3	8, 9
	1.2 การจัดบ้านเรือน	8, 3	2, 7	9, 6
2	น้ำหนักเด็กแรกเกิด	2, 7	3, 6	9, 8
3	ปัญหาเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี	2, 10	7, 3	5, 4
4	การบริการสาธารณสุขในตำบล	7, 3	2, 6	8, 9
5	การวางแผนครอบครัว	8, 10	1, 2	6, 9

สาเหตุที่สำคัญของปัญหาด้านสาธารณสุขและการอนามัยของประชาชน ในตำบลบ่อแก้ว ได้แก่

1. ราษฎรไม่สนใจที่จะปรับปรุงสุขภาพภายในบ้าน
2. ดำเนินชีวิตตามความเคยชิน ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงง่าย ๆ
3. ยากจน
4. เจ้าหน้าที่รัฐไม่เพียงพอ
5. การคมนาคมไม่สะดวก
6. ขาดความรู้ ความเข้าใจการวางแผนครอบครัว

หมายเหตุ: หมู่ที่ 1 บ้านป่าเกี๊ยะนอก, หมู่ที่ 2 บ้านแม่โต๋, หมู่ที่ 3 บ้านแม่ชะบุ
หมู่ที่ 4 บ้านแม่ยางห้า, หมู่ที่ 5 บ้านบ่อแก้ว, หมู่ที่ 6 บ้านห้วยน้ำจาง
หมู่ที่ 7 บ้านห้วยเต่า, หมู่ที่ 8 บ้านป่าเกี๊ยะใน, หมู่ที่ 9 บ้านเต็นฮ้อน
หมู่ที่ 10 บ้านหนองศรีชู

ตารางที่ 4/5 จำนวนผู้เสพยาเสพติดในตำบลบ่อแก้ว จำแนกตามเพศและหมู่บ้าน ปี 2535

หมู่ที่	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
1	27	5	32
2	12	-	12
3	9	3	12
4	46	1	47
5	15	2	17
6	13	3	16
7	28	5	33
8	84	32	116
9	12	-	12
10	11	1	12
รวม	257	52	309 ¹

ที่มา: สถานีอนามัยตำบลบ่อแก้ว 2535

¹ คิดเป็นร้อยละ 4.68 ของประชากรทั้งหมดในตำบลบ่อแก้ว

เนื่องจากพื้นที่ตำบลบ่อแก้วมีลักษณะเป็นภูเขา อีกทั้งมีอากาศค่อนข้างเย็น เหมาะแก่การเจริญเติบโตของพืชไร่ ประกอบกับชาวเขาเผ่าม้งมีพฤติกรรมดั้งเดิมชอบปลูกและสูบบุหรี่อยู่แล้ว แต่ต่อมาเมื่อทางราชการได้ปราบปรามการเสพยา ผู้เสพยาจึงหันมาเสพยาเฮโรอีนแทน ปัจจุบันผู้เสพยาจะเสพยาเฮโรอีนเกือบทั้งหมด โดยเฉพาะที่บ้านป่าเกี๊ยะใน หมู่ที่ 8 มีอัตราการเสพยาถึงร้อยละ 15 ของประชากรในหมู่บ้าน และยังมีผู้เสพยาอายุน้อยที่สุด อายุ 3 ปี

หมายเหตุ: หมู่ที่ 1 บ้านป่าเกี๊ยะนอก, หมู่ที่ 2 บ้านแม่โต๋, หมู่ที่ 3 บ้านแม่ชะปู่
หมู่ที่ 4 บ้านแม่ย่างห้า, หมู่ที่ 5 บ้านบ่อแก้ว, หมู่ที่ 6 บ้านหัวน้ำจาง
หมู่ที่ 7 บ้านหัวเต่า, หมู่ที่ 8 บ้านป่าเกี๊ยะใน, หมู่ที่ 9 บ้านเดินฮ้อน
หมู่ที่ 10 บ้านหนองศรีชู

ตารางที่ 4/6 ปัญหาทางการศึกษา

ลำดับ	ประเภทปัญหา	หมู่บ้านหมู่ที่...ที่มีปัญหา		
		ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
1	หมู่บ้านอยู่ห่างจากโรงเรียนมัธยม	5	4	3
2	เด็กอายุ 13-18 ปีไม่ได้ศึกษา ม.ต้นหรือสูงกว่า	5	4	3
3	ประชาชนอายุ 14-50 ปี อ่านและ เขียนหนังสือไม่ได้	7, 8	3, 2	9, 6

สาเหตุที่สำคัญของปัญหาทางการศึกษา ได้แก่

1. ขาดแคลนอาคารเรียน และบุคลากร
2. หมู่บ้านตั้งอยู่กระจัดกระจาย และห่างไกลกัน
3. ราษฎรไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา

หมายเหตุ: หมู่ที่ 1 บ้านป่าเกี๊ยะนอก, หมู่ที่ 2 บ้านแม่โต๋, หมู่ที่ 3 บ้านแม่ชะปู้
หมู่ที่ 4 บ้านแม่ยางห้า, หมู่ที่ 5 บ้านบ่อแก้ว, หมู่ที่ 6 บ้านหัวน้ำจาง
หมู่ที่ 7 บ้านหัวเต่า, หมู่ที่ 8 บ้านป่าเกี๊ยะใน, หมู่ที่ 9 บ้านเดินฮ้อน
หมู่ที่ 10 บ้านหนองศรีชู

ตารางที่ 4/7 สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ธรรมชาติ

ลำดับ	ประเภทปัญหา	หมู่บ้านหมู่ที่...ที่มีปัญหา		
		ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
1	ป่าต้นน้ำถูกทำลาย	1, 8	4, 6	5, 7
2	การใช้ยาฆ่าแมลงและยาปราบศัตรูพืชเกินมาตรฐาน	1, 8	4, 6	5, 10

สาเหตุที่สำคัญของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์ธรรมชาติ ได้แก่

1. การทำไร่เลื่อนลอย
2. ราษฎรไม่เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ธรรมชาติ
3. การขาดที่ดินทำกิน และที่ดินการเกษตรไม่เพียงพอ
4. การเคลื่อนย้ายของเกษตรกรจากคนนอกพื้นที่
5. ราษฎรส่วนใหญ่ไม่เข้าใจการใช้ยาปราบศัตรูพืช
6. การศึกษาต่ำ อ่าน/เขียนหนังสือไม่ได้

หมายเหตุ: หมู่ที่ 1 บ้านป่าเกี๊ยะนอก, หมู่ที่ 2 บ้านแม่โต๋, หมู่ที่ 3 บ้านแม่ชะปู
หมู่ที่ 4 บ้านแม่ยางห้า, หมู่ที่ 5 บ้านบ่อแก้ว, หมู่ที่ 6 บ้านห้วยน้ำจาง
หมู่ที่ 7 บ้านห้วยเต่า, หมู่ที่ 8 บ้านป่าเกี๊ยะใน, หมู่ที่ 9 บ้านเดินฮ้อน
หมู่ที่ 10 บ้านหนองศรีชู